

ТРИ ЦЕНТИ в Зауч. Держ. Америка ПЯТЬ ЦЕНТИВ Загородном

Тел. „Свобода“: BERgen 4-0847 — Тел. У. Н. Союзу: BERgen 4-1016

THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ЄНКИ ВІДНЕСЛИ ПЕРЕМОГУ В СВІТОВІЙ СЕРІІ БЕЙЗБОЛУ

Нью Йорк, 9 жовтня. — Ньюйорська дружина Єнків, з організації Американ Ліг, піднесла перемогу над своїми противниками, Даджерами з Брукліна, які представляли організацію Нешенел Ліг, у світовій серії гри в Бейзбол. Із сьомої наперед передбачених серій гри Єнкі виграли, чотири в Даджери одну. Кінцевих змагів було п'ять, а з того два в Нью-Йоркському Стадіоні Єнкі, а три в бруклінському майдані Ебете Філд у неділю ввечір у приязності 33,711 глядачів, між якими був губернатор-стейт Тамес Е. Дюї і посадині міста Нью-Йорку Вільям О'Двайер. Це дванадцята перемога Єнкі у світових серіях від початку таких гор, а третя над Даджерами впродовж останнього десятиліття. Остання раунд гри відбулася при яскравому рефлексорі, щоб дати всяку нагоду обох сторонам використати кожний рух. Напруження між прихильниками обох дружин було таке велике, що один прихильник Даджерів поповнив самогубство після прогрі своїх любовців.

ЗАЗІВ ДО ПРИМІР'Я В ДЕПАРТАМЕНТІ ОБОРОНИ

Вашингтон. — Сен. Там Конанлі з Техасу, передісний комісії закордонних справ, остеріг, що прихильний спір між поодинокими ділянками в департаменті оборони може ослабити становище Америки в міжнародній політиці у самім критичним моменті світової історії. Конанлі об'явив, що він закликає до однієї сторони в спорі, щоб не виказати своєї прихильності в один чи другий бік, однак, пригадував усім, що спір сприяє праці уряду у його змаганні до втримання світового миру. — Міжтим комісія збройних сил палати репрезентантів приготувалася до другого тижня переслухання закидів департаменту флоту на адресу департаменту повітряних сил, за привласнення собі головної ролі в обороні нації. Адмірал Артур В. Радфорд вийшов з закидом, що видаток на бомбардувальники B-36 з витратою гроша у висоті цілого мільярда доларів. Він каже, що видаток зроблено без належної інформації від командантів, воєнної флотії. При цій нагоді адмірал називав по імені високих офіцерів, які на його думку, допустилися цього промаху.

СПЕКА В НЬО ЙОРКУ, СНІГ У ВАШІНГТОНІ

Індіанське Літо в околиці Нью Йорку принесло з собою 84 ступнів теплоти Фаренгейта. У неділю багато людей вихали над море, а в міських парках запанував весняний настрій. — Телеграми з Шикаго зводять, що в околиці Скалестих Гір паде сніг, глибини 14 дюймів, а справжній сніговий дощувалися в районі Вайомінг і західну частину Колорада. У середнь-західних степах впади дощі, які спричинили вплив води на півдні в околиці Густона, у стейті Техас.

ДОЛЕС І ЛІМЕН ПРО РЕСТРАКЦІЮ ДО ВИБОРІВ

Нью Йорк. — Оба кандидати на становище федерального сенатора з стейту Нью Йорку, Джан Фостер Долес і Герберт Г. Лімен, видали зазив до виборців, щоб вони зареєструвалися до голосування цього тижня. У місті Нью Йорку відбувається реєстрація кожного дня від год. 5 до 10.30 ввечір, а в суботу від 7 год. ранку до 10.30 ввечір.

СТВОРЕНО ОБ'ЄДНАННЯ БУВШИХ ВОЯКІВ-УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

136 ДЕЛЕГАТІВ НА УСТАНОВЧІХ ЗБОРАХ; Д. ГАЛИЧИН ВИБЕРАНИЙ ГОЛОВОЮ НОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

В неділю, дня 9-го жовтня, відбулися в Нью Йорку, в залі Українського Демократичного Клубу в год. 2-й після полудня, Установчі Збори організації бувших воїнів Українських Армії, що перебувають на терені Злучених Держав. Збори були скликані окремим Організаційним Комітетом і у їхніх виступах створено нову організацію з офіційною назвою: Об'єднання Бувших Воїнів України в Америці. Організація об'єднуватиме воїнів всіх Українських Армії та боєвих формацій, що боролися за Самостійну Соборну Українську Державу.

Установчі Збори відкрив ген. Олександр Загородський, вітаючи приязних товаришів зброї. Хвилиною мовчанкою вишановано пам'ять поляглих. Виглошено або прочитано привіт від українських політичних, церковних та громадських і військових організацій з Європи і Америки та Канади. Предісним зборів вибрано Дмитра Галичина, який попросив до Почесної Президії генералів Павла Шандрука і Олександра Загородського. Секретарювали Володимир Кобзар і Йоахим Вишневецький. Програмову доповідь виглосив ген. О. Загородський а звіт Організаційного Комітету склав д-р Володимир Каліна, секретар та Іван Паливода, касієр. До поодиноких Коїсій входили: Статутова: д-р Володимир Каліна, д-р Ілія Карапінка та Іван Паливода; Резолюційна: д-р Лука Мишуга, Іван Кедрин-Рудницький, Лев Лепкий, д-р Тиміш Олесіюк, Євген Стахів та адв. Ярослав Гриневич; Виборча: д-р Вінцент Шандор, Богдан Барвінський, Іван Поритко, Йоахим Вишневецький, д-р Володимир Галан, пп. Гнатів, Реутів, Дашко та Степан Ріпецький. Мандатна Комісія ствердила приязність на залі 136 делегатів. Після дискусії прийнято Статут Об'єднання, до першої Управи якого вибрано: Дмитро Галичин, голова; Сергій Єфремов і Канстантин Реутів, заступники голови; д-р Володимир Каліна, секретар; Йоахим Вишневецький, касієр; Микола Рибачук, організаційний референт і інж. Дмитренко, його заступник; Іван Поритко, господарський референт і Ф. Федоренко його заступник; Дмитро Бакум, суспільний референт та п. Діденко, культ.-освітний референт. До Контрольної Комії вибрані: ген. Олександр Загородський, Лисюк Каленік, Михайло Лішнінський, Іван Зарицький та д-р Тиміш Олесіюк. Організаційний Суд: ген. Павло Шандрук, Евстахій Котик, Іван Дубенець, Степан Ріпецький та д-р Ілія Карапінка. Збори ухвалили одностайно запропоновану Резолюційну Комісією резолюції. В рамках резолюції ухвалено і вислано таку телеграму до президента Трумана:

„Загальні Збори кол. українських військовиків, що опинилися на землі Вашингтона, пересилають на Ваші руки, Пане Президенте, подяку американському народові та його урядові за вможливлення їм приїзду до цієї вільної країни, де вони мають змогу далі працювати для здійснення наших демократичних ідеалів. Ми переїха-

ЗДА БУДУЮТЬ ШЛЯХИ НА ЕКВАДОР

Вашингтон. — Панамериканський Шлях, який в майбутності зближить всі південно-американські республіки з Північною Америкою, дістав уже відповідні кредити з Злучених Держав на прокладання своєї частини в Еквадорі, понижче республіки Кольомбії. Шлях має йти з прикордонної місцевості Тулькан, через столицю Кіто і на південь до місцевості Ляха. Звітні поверне на північний захід до надморської пристані Мачала. Попри морський берег Панамериканський Шлях піде на південь до республіки Перу.

ОБНИЖЕННЯ МИТНОГО ТАРИФУ МІЖ ЗДА І КАНАДОЮ

Вашингтон. — Між американським урядом і канадським прийшло до порозуміння в справі значного обниження митної тарифи між обома державами. Подорожці будуть проголошені незабаром. Умова причиниться до дальшого економічного зближення обох країн.

ВОДНОЧАС УРЯД ОПРИЛЮДНІВ ОПОВІСТКУ ПРО ЗАКЛЮЧЕННЯ УМОВИ З 3 ІНШИМИ ДЕРЖАВАМИ В СПРАВІ ЗНИЖКИ ТАРИФІВ

Вашингтон. — Між американським урядом і канадським прийшло до порозуміння в справі значного обниження митної тарифи між обома державами. Подорожці будуть проголошені незабаром. Умова причиниться до дальшого економічного зближення обох країн.

ІНАВГУРАЦІЙНА ВИСТАВА ТЕАТРУ-СТУДІ І. ГІРНЯКА В НЬО ЙОРКУ

ВЕЛИКИЙ УСПІХ П'ЄСИ „МАТИ І Я", У ВИПОВНЕННІ ЗАЛІ; СОТНІ ЛЮДЕЙ ВЕРНУЛИСЬ З БРАКУ МІСЦЯ.

Нью Йорк, 10 жовтня. — Новостворена, згідно перевезена з європейської сценічної театру-студії під мистецтвом керівництвом Йосипа Гіряка, дала вчора, в неділю, 9 жовтня, з великим успіхом свою інавгураційну виставу: п'єсу „Мати і я" Ю. Кивича та І. Кошевича, приготувану за мотивами Миколи Хвильового. Скромина зала св. Юра при 6-тій вулиці аж ніяк не могла помстити всієї публіки і кілька соток людей відійшли, не одержавши білетів вступу. Постава п'єси була ділом Йосипа Гіряка, під режисурою його дружини, Олімпії Добровольської. Сценічне оформлення приготував Володимир Лисняк. В поодиноких ролях виступили: Олімпія Добровольська, Йосип Гіряк, Микола Василюк, Володимир Змії, Іван Колосів, Володимир Лисняк, Микола Понеділок та інші. Знамениті виснаження до п'єси дав на початку вистави д-р М. Шлеммевіч. Не зважаючи на глибокі філософсько-психологічні проблеми п'єси, вона була виставлена і відіграна з такою досконалістю, що від початку до кінця держала глядачів в найбільшому напруженні. Це була справді велика драма відіграна великими професійними артистами. Високим артизмом в грі визначилися зокрема Олімпія Добровольська в ролі матері, Йосип Гіряк в ролі сина Андрія, Володимир Лисняк в ролі д-ра Тагабата, Микола Понеділок в ролі дегенерата, як теж всі інші. Виступ

ПІСЛЯ ПРОГОЛОШЕННЯ СОВЕТСЬКОЇ „ДЕМОКРАТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ" В НІМЕЧЧИНІ

СОВЕТИ СКОРОЧУЮТЬ КОНТРОЛЬ В БЕРЛІНІ; ЗАПОВІДАЮТЬ ЗАКОРДОННУ ПОЛІТИКУ ДЛЯ МАРІОНЕТКОВОЇ ДЕРЖАВИ.

Берлін, 10 жовтня. — Минулої п'ятниці, 7-го жовтня, створена Советами німецька „народна рада" проголосила себе парламентом, ввела в життя ухвалену вже раніше „конституцію", проголосуючи рівночасно східно-німецьку маріонеткову державу, з офіційною назвою: німецької демократичної республіки". Комуністичний провідник Гротевольф був іменований канцлером (премієром), а Йоганнес Дікман був призначений предіснимком „народного парламенту". Проголошений комуністичний уряд матиме характер тимчасового, аж до загальних виборів, що мали б відбутися в дні 15-го жовтня 1950 року. Злучені Держави і Британія рівночасно звернулися до французького уряду з пропозицією виключити західні сектори Берліна до західно-німецької федеративної республіки. В совєтському комуністичному уряді про створення „демократичної республіки" в Сх. Німеччині нічого не говориться про долю східного сектора Берліна, але в поінформованих колах вважають, що Совети під цим оглядом чекають насамперед на акцію Заходу. Два дні після проголошення східно-німецької держави, Совети почали ліквідувати свої контрольні установи в Берліні, вивозили з Командатурою. В західних колах вважають, що це є початком нової совєтської кампанії, щоб позбутися західних союзників з Берліна. Як Совети відкинуть свою адміністрацію, тоді комуністи почнуть домагатися того самого від західних альянтів. Допускається теж можливість нової совєтської блокади міста. В своїх закордонно-політичних обіцянках німцями Совети дають німецьким комуністам аж такий великий „привілей", як повноправна приналежність до Комінформу. Звертається увагу на недоволення совєтських військових кол з цілої політичної комедії політичних комісарів.

ЖІЛЬ МОШІ ТВОРИТЬ НОВИЙ УРЯД ФРАНЦІЇ

Париж, 10 жовтня. — Після відставки уряду прем'єра Келлі, урядова криза у Франції продовжується. Президент Орріол, прийнявши ризигнацію дотеперішнього уряду, що вдержався найдовше після війни, бо поверх один рік, до речі дотеперішнього міністрів внутрішніх справ, Жільові Мошові, переговорити з представниками поодиноких партій можливість створення нового коаліційного уряду та приготування нової урядової програми, що мала б бути представлена Національній Асамблеї. Мош негачно почав підготовку нового уряду, але в поінформованих колах не вважають, щоб йому пощастило в скорому часі перемогти кризу. Як довго не буде створений новий уряд, Франція не зможе винести рішення у важливих міжнародних справах, до яких в останньому долучилася теж американсько-британська пропозиція в справі прилучення західних секторів Берліна до західно-німецької республіки.

В ЧЕХОСЛОВАКЦІНІ ВИЯВЛЕНО „НАЙБІЛЬШУ ЗМОВУ" ПРОТИ КОМУНІСТІВ

Прага, 10 жовтня. — З поінформованих джерел тут заявляють, що остання хвиля мажоритарних арештів в Чехословаччині стоїть у зв'язку з новою і досі „найбільшою змовою" проти теперішнього комуністичного режиму від часу захоплення ним влади. В самій тільки Празі мали заарештувати около 7,000 осіб, переважно адвокатів, лікарів, купців та інших професій. Арешти продовжуються в цілій країні. Вже тепер заповідається, що в „змову" мала бути вмішана теж „американська розвідка".

УСПІШНЕ ЗАКІНЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Женева, 10 жовтня. — Представники 31 країн з усіх континентів закінчили успішно свою кількмісячну конференцію в Аннесі, Франція, в справі скасування цілого ряду обмежень світової торгівлі. Виготовлено в тій справі окремі протоколи, що вже сьогодні є до підпису в Об'єднаних Націях в Нью Йорку для всіх заінтересованих. Договір передбачує скасування обмежень на около 7% світової торгівлі, охоплюючи цим около 80% світового купецтва. Вважається, що новий договір матиме рішальне значення для дальшого поліпшення світової торгівлі, а з цим і життєвих стандартів в поодиноких країнах, що не залишаться без корисного впливу і на міжнародні політичні стосунки. Між договірними країнами немає Совєтського Союзу ані його сателітів.

ВИБОРИ В НОРВЕГІЇ

Осло, Норвегія, 10 жовтня. — Сьогодні відбуваються в цій країні звичайні загальні вибори до парламенту. Всі погоджуються з думкою, що в цих виборах найбільшу поразку віднесуть комуністи, не зважаючи на всю демагогію їх передвиборчої кампанії. Досі комуністи мали в парламенті 11 місць на всіх 150. Найбільші вигляди на перемогу має урядова лейбуристська партія.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1933

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Державі та Зарубіжжю:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Часо-а-поштова (англійською мовою):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення оголошень не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА" P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

А ЯК З НАРОДАМИ?

Західний світ пильно слідкує за боротьбою Сталіна з Тітом, не ховаючи бажання, щоб настала якнайглибша прірва між тими комуністичними божками. Дехто вже навіть витягує з цієї боротьби далекосяглі висновки і говорить про два комунізми, "національний" та "інтернаціональний", забуваючи, що комунізм на ділі є однаковий, як у Тіта, так і в Сталіна. Якраз на це звертає увагу Богдан Радіста. Його особливо болить — і це дуже важке — що західні демократії не журяться долею народів Югославії, сербів, хорватів та словенців, ні їхніми теперішніми терпіннями, ні тим, що їх далі жде. Вони тільки раді б знати, хто переможе: Тіто чи Сталін? Для них, каже Радіста, вигідніше, щоб переміг Тіто та щоб заіснував розкол у "совєтській родині". Але чи буде з цього яка користь народам, що є під комуністичним режимом Тіта?

Тіто, пише Радіста, зацікавлений у своїй владі й в своїй інтерпретації комунізму. Знов для Сталіна найважливіше, щоб покарати бунтівника, що посмів не послухати кремлівського приказу навіть у такому випадку, коли знав, що буде певно звільнений. Тіто не є ніяким "націоналістом", себто таким, що дієно бач про права своєї нації, каже Радіста. Тіто та його оточення далі мріють про "Матір Росію", як це співається у пісні, автором якої є один з комуністів, що знаходиться в найближчій оточенні Тіта. Ніхто з них не реагував, коли в 1945 році московський наставник у Београді сказав народам Югославії таке: "Якщо хорвати і серби не приймуть комунізму, ми легко можемо спровести на їхні землі китайців і вони виконають роботу, яка нам потрібна, а хорвати і серби підуть на Сибір, чи в інші країни Азії". Радіста переконаний, що навіть сам Тіто не розуміє, що такі слова означають. Він навіть не задася собі трудно, щоб такі речі розуміти, бо він дбає за славу, а не за нарід, а до того, його і нарід розмежує ріка Кривої. Щодо терору немає різниці між Сталіном і Тітом. Скорше чи пізніше, Тіто буде Сталіном звільнений, думає Радіста. Врятувати могла б його тільки справжня кооперація з демократичними елементами та ліквідація про-російських комуністів в партії й державній кермі, але це з різних причин неможливе. Чорні хмари нависли над народами Югославії, а розвіяти їх могла б, на думку Радісти, тільки "радикальна інтервенція".

Навели ми ці думки знавця югославських відносин, бо в них багато такої гіркої правди, якої знаєш від десятих років підсовєтська Україна. Демократичні потуги досі дуже мало цікавилися долею десятків мільйонів людей, що їх Кремль вигубив в Україні, розстріляв, масовим голодом і масовим виселенням. Москва щойно недавно грозила сербам і хорватам виселенням до Азії й спровадженням з Азії китайців до Югославії, а в Україні ці речі практикуються уже від довгих років. Захід про це знає. Він навіть застановляється над законами проти народобиства, але яке це далеке від заради страшної дійсності! Це фатальна помилка західних демократій, що вони, захищаючи себе проти совєтської агресії, так мало звертають увагу на підбиті й гноблені Московією народи, на їх терпіння та їхню боротьбу. Це й причина, чому ще й досі нема в Англії чи Америці в міродатних колах належного розуміння ваги боротьби українського народу за незалежність. Вагу боротьби в Греції розуміють, але значення навіть такого героїського пориву, як Української Повстанчої Армії, ще й досі не доцінюють. Так бодай виглядає, коли судити по ділах.

Коли Росія буде готова до війни?

Бернард Барук, оприлюднюючи свій запис до постійної мобілізації всіх ресурсів Америки, звертає увагу, щоб не починати щось нерозважливе і з переполохом. З цього можна прийти до заключення, що на переведення постійної мобілізації в Америці чи в інших країнах, є ще доволі часу. Це теж посередня відповідь на питання, коли почнеться війна. Цю справу обговорює британський генерал сер Гіффорд Мартелі, який поїхав на чолі урядової британської військової місії до Москви в 1943 р. і там перебував аж до покінчення своєї служби в 1944 р. Він є автором багатьох військових книжок і писав багато про стратегічні проблеми Росії.

Негайно після появи оповістки про вибух атомової сили в Соедзатах, ген. Мартелі, на запити американського журналіста, подав такі інформації:

Росія здавна знаходиться в ослабленні положенні, а тепер вона ще більше зраджує свою слабкість. Про те, що Росія має досвідну атомову бомбу, нема сумніву. Однак ледви чи вона зможе виробити більше ніж кілька таких бомб упродовж кількох найближчих років. Та це не перешкоджає деяким Західним державам перецінювати Соедзатів під тим оглядом. Нема вигляду, щоб Росія могла об'єднатися з Німеччиною. Це виявилось підчас залізничного страйку в Берліні. Тоді росіяни забрали до себе деяких німців, яких їм удалося підкупити, наказали їм іти на вулицю й замітати сміття. Коли це побачили німецькі залізничники, вхопили за молотки й якісь їх прогнали. Серед того не обійшлося без нещасливих жертв. Ненависть — найважливіша ненависть — панує між німцями й тими німцями, яких росіяни підкупили й затагнули до своєї служби.

Коли йдеться про те, щоб дати німцям нашу зброю для оборони Заходу, то це небезпечна справа і тут треба бути обережним. Зате порадним було б, щоб Захід об'єднався й у неможливі Росії бути далі такою загрозливою, якою вона є під теперішній час. Англія зробила помилку в тому, що не створила першокласної правильної армії, а тільки створила краєву гвардію. Якщо йдеться про оборону Західних держав, то Англія доволі швидко справилася з підготовкою повітряних і морських сил. Побойовання, щоб Росія могла піти стріляною війною проти Заходу впродовж найближчих років, має дуже малу підставу. Зате не дописуємо в тому, що не роз-

будуємо сил, потрібних для підтримки нашої політики холодної війни, щоб допомогти народам поза Залізною Заслоною звільнитися з ярма.

Переходячи до можливості стріляної війни, треба ствердити, що російська армія в теперішньому стані не готова до війни. Силу повітряної совєтської армії останніми часами перецінюють. Комуністичні засоби в Росії дуже лихі. Над поправою усіх своїх недомогань росіяни працюють дуже завзято і вони надіються, що будуть мати доволі бомб проти нас тоді, коли виступлять проти нас. Однак вони не можуть бути готові скорше як десь в 1954 році.

На запит кореспондента, чому підготував суходутної армії в Західних країнах іде швидше ніж підготував повітряних і морських сил, генерал сказав, що ми можемо робити це водночас і треба буде зробити так, щоб бути готовими на всі заставки. Та найперше нам треба мати цілу низку першокласних дивізій, або вояків, з яких можна б створити правильні військові дивізії — деякі з британців, інші з американців, а ще інші з інших Західних країн — разом яких 20 дивізій.

На запит, чи Західні країни починаються до розбудження страху серед населення Соедзатів, генерал на основі розмов з селянами в різних країнах, як Україна, Біла Русь та на території Архангельська, стверджує, що селяни не хочуть війни; єдине їх бажання: у правляти землею і жити в мирі. Однак комуністи кажуть своїм людям, що капіталісти прийдуть на їхню землю. Вони пригрозують, що навіть німці були вже 50 миль від Москви в останній війні, та що тепер те саме зроблять американці й англієць.

На заглядку про закінчення Соедзатами блокади Берліну генерал сказав, що це сталося тому, що Соедзати не надавали комуністичній для постачання засобів до задоволення своїх потреб. Вони не мали необхідних матеріалів, яких вони потребували у Східній Німеччині і це, а не страх перед американсько-англійською силою, спонукав їх відкрити блокаду.

Повищі думки це погляди фахового британця на можливість війни, виявлені негайно після оповістки про вибух атомової сили в Соедзатах.

СТАВЛЯТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМ САМИМ І СПІВВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНОВОГО МАТЕКУ ОРГАНІЗАЦІ.

Перед процесом Еріха Коха, ката України

Коли ім'я Катерини П. стало наче символом протиукраїнської ворожості царської Росії (таксамо, як ім'я Мурав'єва для поляків), то ім'я Еріха Коха стало для українців символом німецького варварства та ще й бездонної глупоти. Американські українці просто не встигли уявити собі, як жадно може проявитися в людській звірі, і то не десь у суспільних низах у минулих сторіччях, а в сорокових роках 20 століття, у політичному режимі народу, що славиться і великими філософами й музикантами й таким генієм, як Гете.

Еріх Кох ледви чи взагалі знав щонебудь про німецьку філософію, музику чи літературу, бо належав до півграмотної політичної верхівки "Фюрера". Стелмах із Кенігсбергу став некоронованим володарем України тільки завдяки тому, що займав у партійній гітлерівській ерархії ступінь "гаваятера" (губернатора чи вояводи) і — нічого не знав про Україну. Це факт, а не жарт. Кажуть, що Гітлер змінив призначив своїми намісниками до окупованих країн таких людей, які до того часу не мали найменшого стику з даною країною і даним народом: це мовляв, гарантія, що такий правитель буде "неупереджений". Еріх дійсно поводився в Україні, як у країні, де перед його приходом тільки вовки й медведі проходили, а не люди. І де щойно він, стелмах із Кенігсбергу, мав заводити "правду культуру". Першим же його ділом, що зробив в Україні, було введення окремої залізничної лінії до "свого" Кенігсбергу, столиці Прусії, звідки поїзда в Україну вівозили "культуру".

Процес проти Еріха Коха, який в найближчому часі розпочнеться в англійській зоні Німеччини, розкриє чимало тайн, невідомих досі звичайним смертникам. Нам наприклад і досі невідомо, яке було розмежування компетенцій між "Ост-Міністерієм" та "Рахс-комісаріат-ом Україне". На чолі того "Східного Міністерства", створеного після того, як німецькі армії посунулися вглиб України, Гітлер поставив Альфреда Розенберга, що мав опінію "ідеолога" гітлеризму та якого книжку "Міт нової Європи" гітлерівці залюбжили називали одним дихом поруч із "Майн Кампф-ом". Гітлера. Розенберг був ніби "спецом" від східних справ. Між Розенбергом і Кохом був ніби постійний антагонізм, бо Кох бачив, що випрошував собі щоб Берлін тицвав йому носа в

Рівне. Наскільки це правда — цього, як сказано вже, ми не знали і не знаємо, таксамо, як до легенд покищо треба зарахувати твердження, наче би гол. командування армії ("Вермахт") протівилось політиці Коха й Гестапо в Україні та наче би саме той конфлікт довікола політики в Україні став головною причиною димісії головнокомандуючого маршала Бравхіча і шефа нім. штабу Зайдлера. Бравхіч і Зайдлер по нинішній день живі і — здається — на волі; Розенберг, один із найбільших злочинців гітлерівських часів, згинув, присуджений на смерть у першому нюрнберзькому процесі; Еріх Кох судитимуть щойно тепер.

Українські часописи в Європі визнають українських емігрантів, щоб вони надсилали відомі їм фактичні дані про правління Коха, щоб процес орудував якнайповнішим матеріалом. Деякі часописи підняли теж питання, що процес Коха повинен бути не тільки судом над звірствами німцями в Україні, але й совєтським, бо методика правління обох тих режимів: гітлерівського й сталінського, виявляють надзвичайну схожість. Совети, як відомо, домагалися від англійців, щоб вони видали їм Еріха Коха, що його хотіли судити у себе, в Києві чи то ж Рівному. Англієць не погодився на це і це їхнє рішення треба записати на рахунок їхньої політичної мудрости. Домогатися, щоб підчас процесу проти Еріха Коха розглянути теж московські злочинства в Україні, аж надто зрозуміле, коли пригадаємо страшливу нахидку, що її зробили німці під Вінницею: тисячі трупів колишніх нещасних в'язнів совєтських тюрем у Вінниці та всьому Поділі. Це подібна історія до Катинської і було б насправді глумом і з людського розуму, щоб знову повторилась трагедія з першого Нюрнберзького процесу, коли масове вбивство польських старшин, які у вересні 1939 року добровільно пішли в совєтський полон (поляки на фронті вірили тоді ще, що совєтська армія йде Польщі на поміч), совєтський прокуратор — призначений згоді західних альянтів — приписував німцям, вбивство, що його понад усякий сумнів доконали большевики.

Процес Еріха Коха виявить теж усіх прибічників і помічників Еріха Коха, на котрих сам Кох буде напевне скидати всю вину, щоб зменшити власну відповідальність. Так було

бодай на Нюрнберзькому суді над Франком, некоронованим володарем Польщі.

У чому полягала політична система в Україні за панування Еріха Коха? Вона ґрунтувалась, як на основному фундаменті, на теоретичному засновку, що українці це "нарід нижчої породи", отже не повноцінна нація, а збірнота під-людей ("унтерменшів"), які ще не доросли до над-меншів ("іберменшів"), що ними є тільки германи. Ця загальна теорія із Гітлерівського "Майн Кампф-у" про поділ рас, народів і людей на дві категорії, перейнята у вульгаризований формі від філософа Ніцше (який помер у божевіллі; документуючи цим вартість своїх теорій), у практиці в Україні виглядала так, що найменші аспірації української політичної чи культурної окремішности були в очах німецького правління протинімецьким замахом, що його топлено у річках крові. Як тільки українська інтелігенція й свідомі селяни, які спершу надіялись, що німці допоможуть визволитися з московсько-большевицького ярма, зачали виразно, потім обережніше, але теж недовільно виявляти своє обличчя, — німці почали фізично винищувати, масово розстрілювати, як українську інтелігенцію, так і свідомих селян, як "небезпечний елемент". Основна лінія німецького правління, що українців можна вживати тільки до найнижчих функцій і чорної роботи та ніяк не можна доручати їм будь-якої відповідальнішої праці чи стійки в адміністративному або господарському апараті в Україні, цей "принцип" німецького правління довів у практиці до того, що Україну залила хвиля десятків тисяч німців і німок "третього гарнітуру", які обісми, наче сарани, всі становища, по містах, містечках і селах, поводилися у них гірше татарів із 13 століття. Вся Україна вкрилася кацетами (концентраційними таборами) при кожному місті й містечку, де масово гинули невинні люди, які так само не знали, за що гинуть, як ті українські інтелігенти, що їх масово розстрілювали большевики наприкінці війни, як Кірова вбив у Ленінграді московський комсомолець. Большевицький аргумент: "в порядку красна-во террора" (за правилом червоного терору) — знайшов німецьку парафразу: "ім Зінне дер дойтшен Штатсгесендскайт" (в розумінні німецької державної koniecznosti). Ця німецька "державна koniecznost" довела до того, що ті самі українські патріоти, які ще кілька місяців тому сподівалися від німців рятунку, почали творити партизанські відділи, що ними швидко вкрилася вся Україна, а українці в червоноармійських формах заціпили зуби й хоробро били німців, тямлячи, що їхні брати, які недавно масово піддавалися німцям у боях під Уманем, Каневом і Києвом, померли в німецькому полоні від голоду й холоду, трактовані гірше худоби.

І тому саме Еріх Кох це символ не тільки прусської дикунства, але й прусської обмежености. І не дурно великий французький державний діяч-дипломат, противник Наполеона, Талейран, сказав в одній політичній дебаті: "Це гірше від злочину, бо це глупота". Український селянин висловлює цю саму правду простіше: "Кого Господь хоче покарати, тому розум відбирає". За злочин і глупоту Еріха Коха карється весь німецький нарід, а сам Кох стоїть напередодні своєї кари. Проте, усе це ніколи не вирівняє і не змаже німецького історичного злочину і німецької злочинної глупоти, що так боляче дається в знаки цілій Україні.

КІННОТЧИК

Юрій Ліпа.

Дорогою йде: бачить люде з села ведуть когось. Ведуть, він шарпається, а потім виривався і біжить.

Підходить Недаихата: аж то селяне своїм судом судили когось, що то брата вбив за гроші, ділючись. Тепер постановили його смертю скарати, живим у землю закопати, — а він виривався. Великий лихий чоловік, рідна жінка його видала.

Як не вбеш — вернеться і все село з димом пустить. От і тепер відбій трохи, грозить, ластеться погано.

Бачить Недаихата, — двоє й рушниці мають.

— А виж, — каже, — чого не стріляєте?

Ті — тиць-миць.

— Дак, — кажуть, — ми б і стріляли, та хибаж його влучиш: відбій далеченько.

Може не вміють, а може й бояться.

— Я вам поможу, — каже запорожець.

Взяв рушницю, націлівся раз, другий — і лежить той, що брата вбив.

— Шож, — каже, — поховайте його. Уже не встане.

А самому жаль рушницю з рук випустити: притискає до серця. Його люде обступили — говорять. Од слова до слова: один про молодого картоплю, другий, то вже про Україну — видно, добре село, свідоме. Росказав про себе запорожець.

Од слова до слова, — найшлося трохи хлопців, зброї, трохи коней.

І вирушив із ними сотник. По дорозі же зібрав трохи, так десятків чотири їх і веде. Камінець обминули, на Ушиноці йшли, коло самого Збруча — пригода. Оринів минули, на пагорб виїхли — стоять кінно, дивляться.

Бо там у Збручі — річці з галицького берега купаються люде, перуть, коні плавають. Воно що правда холоднувало, але видно вошва їм додержала до живого мяса.

А з Оринева виїхали піхотинці большевицькі, пострілюють у них. Все тільки: торох та торох.

Ті слухають, купаються, — аж, видно, надокучила їм та стрілянина. Гайда — на коней і на цей бік Збруча.

Переплинули. Летять голі, як дияволи. Без сидел, рушниці на ший завішені, шаблі в зубах.

Приглядається Недаихата, і підборіддя тре і цмокає з думок.

— Е, — тільки каже та — е! А тоді голі з чубами, як узялись до большевицької застави — то дивись: уже трохи на землі лежить а всі інші розбіглися.

А Недаихата:

— Та тож, — каже, — лиса кобилка хорунжого Тарана!

І — як несамовитий:

— Хлопці, каже, — за мною! — летить назустріч голим.

— Хлопці, хлопці, братики! — гукає до них так, мовби серце з грудей виривав і жбурляв поперед себе.

— Хлопці, — кричить як не свій, — голубята!

А ті стоять голі, мокрі, ще не всі виходили.

— Грицько, — летить до першого Недаихата і цілує, і обіймає, з рук не хоче випустити.

Той теж хвилюється, потім каже: — Ну, ну, — буде тобі од старого. Як довідався,

що ти в "Уніоні" зостаєся, — то три години страшно проклинав. Спочатку тебе, а потім — циганів.

Іде Недаихата вже спокійний, тільки з усіма цілується. Підіхали до гори убрання (там вартовий стояв) — так він і вартового поцілував.

Приходить до полковника, той, як сич, дивиться. А він — нічого, рапортує:

— Пане полковнику, дівнав частину. Зо мною охотників стільки-то. Зголошую своє прибуття.

— Прибуття? каже полковник. І почав, — з півгодини говорив, Недаихата тільки покашлював.

— Но, — каже полковник, — а тепер на три тижні під арешт, посидите на хлібі й воді за неваку на тривогу й ледковаження наказів начальника.

Потім уже лагіднішим голосом:

— А ваші ворони коники, пам'ятаєте, з вашої сотні — усі до одного прокляті цигани за-

брали.

Стужнув Недаихата закаблукми, віддав шаблю, револьвер, іде на кінець села до хати, під арешт.

Хата на вигоні, а з хати — баритон:

„Владико неба і землі, Взиваюче к Тобі з мольбою“...

Гуль, аж там сидить Григорій.

— Ти ж чого? — дивується сотник.

— Та я тільки купатись і вийшов. Я вже тут другий тиждень сиджу. Приїхав до нас на обід інспектор кавалерії, галичанин, а я йому для стукни перемалював коня. Власного коня не пізнав. Гвалт був, думали, що вкрадено його конину. А шож там у тебе було?

— Що було? Каже Недаихата. Відомо: згубив частину, а потім доганає. Чи ти тут карти маєш? — питається, то заграймо; дарма ж не сидітимем.

Кінець.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. С.

ЗА ЗЛУЧЕНІ ВІДДІЛИ СВЯТА: Ілія Вавришин, сек

ЛІКАР-ЧАРІВНИК

(Довіс із Німеччини).

Вибори до парламенту в Західній Німеччині та проголошення нової держави з тимчасовою столицею в Бонні — всі ці політичні події не захопили в такій мірі німців як голосна реклама за Гренінга і виступи його неприхильників проти цього лікаря-чудотворця. Хто такий Гренінг?

Бруно Гренінг не має лікарської освіти, його загальна освіта теж дуже мала. Його колишня професія була: слуга в готелі і подавач (вейтер) у ресторані. Однак у цьому чоловікові виявилася велика суспільна сила: Гренінг може викликати у недужих людей віру в їх вицдоровлення, і хворі дійсно приходять до здоров'я. «Віра твоя спасе тебе» — написано в Євангелії.

До лікаря-чудотворця Гренінга повалили масами хворі люди з усіх кінців Німеччини. Гренінг не бере грошей за лікування. Його приїзди друкують книжки про Гренінга, про його силу лікувати всякі недуги, і ці книжки продаються масово і дають добрий дохід лікарів.

За Гренінга розпочався спір: чи можна йому дозволити лікувати людей? Чи не буде від того шкоди? Німецькі уряди розв'язують це питання в різних провінціях неоднаково. На протести деяких лікарів, що вимагали заборони лікарської практики для Гренінга взагалі, дана відповідь від численних пацієнтів і стверджено, що Гренінг вилікував немало паралізованих, сліпих, людей з порушеннями нервами і т. і. Тому Гренінгові дав, наприклад, баварський уряд право лікарської практики.

Але тут Гренінг переступив границі своїх сил і можливостей. Він уявив собі, що може лікувати не тільки хвороби, зв'язані з порушеннями нервової системи, але всі недуги, навіть заразні або такі, що вимагають оперативного лікування. (Напр.: рак, тиф, статеві хвороби і т. і.). Ця зарозумілість „лікаря-чудотворця“ Гренінга дуже занепокоїла людей знайомих, також його приятелів, адвоката і лікаря, що борювалися перед урядом право для Гренінга лікувати деякі хвороби. Тепер ці особи, лікар і адвокат — „умивають руки“ і заявляють, що, коли Гренінг береться лікувати всі хвороби, то вони за це не відповідають, попереджають уряди і суспільність, що з цього

може прийти лихо для недужих віруючих людей. Гренінгова слава, однак, росте. Він зробився зарозумілий і певен, що він „усе може“. Там, де він приїздить, збираються тисячі недужих і диями й ножами ждуть, щоб Гренінг їм поміг своєю чудодійною силою. Готелі, де він спить, облягають хворі, жадні чуда, і Червоний Хрест

Сенатор Джан Фостер Долес

В липні цього року, після резигнації Роберта Ф. Вагнера з посту сенатора Злучених Держав зі стеїту Нью Йорк, губернатор Тамас Е. Дюї іменував на його місце відомого американського діача, Джана Фостера Долеса. Тепер Республіканська Партія проголосила Мр. Долеса своїм кандидатом на сенатора теж в найближчих виборах і тому не від речі буде познайомитись з особою сенатора дещо ближче.

Навряд чи в Злучених Державах можна б найти людину, яка присвятила б стільки часу та енергії вітальним проблемам миру та американським стосункам у світі, як це робив і робить сенатор Джан Фостер Долес. Хоча він відомий головню за його видатну службу країні і народодів як спеціаліст в закордонних справах, він був не менш активний та має не менші заслуги теж у внутрішніх, головню духовних і гуманітарних справах країни. В усіх випадках сенатор Долес здійснював свою засаду, що справжній лібералізм базується головню на практичному здійсненні релігійних вірувань.

Суспільна активність сенатора Долеса датується ще з 1907 року, коли то його прадід, Джан Вотсон Фостер, тоді державний секретар в уряді президента Бенджаміна Гаррисона, взяв його за свого секретаря на мирову конференцію в Газі, хоча сенатор Долес був тоді ще тільки 19-річним юнаком. Свій дипломатичний вишкіл він одержав в дальшому теж від інших членів родини Долесів, що з різних часів та на різних високіх постах служили своїй країні і своєму народоді.

Хоча сам республіканець, сенатор Долес під час каденцій двох демократичних президентів протягом останніх

мусить наспіх організувати поміч тяжко хворим, що здалека приходять і приїжджають, ждуть під голим небом, поки з'явиться „доктор Бруно“, „спаситель людства“.

Знавши пророкують для Гренінга велику компромітацію, якщо він не покине думки лікувати всі хвороби. Люди з заразними недугами (сухоти, венеричні хвороби і т. і.) повірять, що вони словом Гренінга стали здорові. Вони занесуть заразу іншим. Хто за це буде відповідати?

Л. В.

Нові імігранти

Українці, що приїхали старанням ЗУАДКомітету кораблем „Дженерал-Мюр“ до порту в Нью Йорку, дня 10-го жовтня:

Чиж Дмитро, Анна, Станислава; Дворський Микола, Емілія, Данута; Фещенка Юрій, Гавришак Михайло, Мирослав, Марія; Годованець Петро, Ярослав, Софія; Грабко Григорій; Іванішин Василь, Катерина, Софія, Дарія; Коломієць Іван, Ольга, Губерт; Луканчук Антін, Софія; Мандзюк Лев, Христина, Ольга; Москалюк Володимир, Євгенія; Плятош Петро, Ольга, Любомир, Фані; Романчук Олександра, Лідія, Михайло; Саган Григорій, Анна, Григорій; Самійленко Анатолій, Пелагія, Наталія; Самуляк Степан, Катерина, Галина; Шкарупа Антоніна, Раймунд; Семеняк Лев, Анна, Євген; Шпак Михайло, Михайлина, Люба; Тростянский Михайло, Татяна, Маїра, Єлісавета; Угрин Теодор, Олена, Марія; Везулі Петро, Марія, Станіслав; Жук Тамара, Юрій; Баббаш Володимир, Анастасія, Софія, Романа, Зенон, Євген, Степан; Білик Яків, Марія, Оріся, Богдан; Буртняк Микола; Чайка Вісиль, Марта, Наталія, Марія; Данилюк Теодор, Галина, Орест, Анна; Дяченко Омелько, Анна; Доманський Тадей, Ольга, Анна; Федак Шев, Анна, Богдан, Андрій; Галадза Михайло, Теодозія, Ольга, Оріся, Роман, Ірина; Галан Михайло, Емілія, Оріся; Гаркавий Олександр, Лідія, Анатолій; Гавришак

Степан, Павліна, Юлія; Гуцал Петро, Марія, Ольга, Юлія; Іванович Григорій, Галина, Гая, Михайло; Яреско Олександр, Марія, Іван; Ємець Яків; Костюк Петро, Ева, Іван; Куневич Іван, Стефанія, Богдан; Нехай Володимир; Зазубе Дмитро, Марія, Дмитро; Плішка Богдан; Семко Петро, Варвара, Олександра; Шуплят Петро, Анастасія, Євгенія, Остан.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПЕРТ АМБОН, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 155, подає до відомо, що місячні збори відбуваються в п'ятницю, 14 жовтня, в годині 7 вечір. Просимо всіх членів прийти на згадані збори, бо буде дуже важна справа до пологодження. — За уряд: М. Чумер, секр.

ШКАГО, ЛІЛ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка відбуваються в неділю, 16 жовтня, в годині 12, вполудні, в салі при 2250 В. Кортез ул. Просимо місячних і поамісцевих членів прийти і виплатити свої вкладки. Також обов'язком з кожного члена привести бойд одного кандидата в член У. Н. С. — За уряд: І. Магас, предс.; Д. Кош, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 24. вересня 1949 р. помер у 53. році життя

МИХАЙЛО БУРКО, член Бр. св. Василія Великого, від. 364 У. Н. Союзу в Клівленді, Огайо. Покійний родився в селі Рекліс, пов. Жовка, Зах. України. До Союзу вступив 1917 р. Бував виборним членом районного комітету і делегатом на конвенцію в Рачестер, був ширим жертводавцем на народні і церковні справи. Остання у великій смутку дружина Анна, сина Стефана, дочку Ольгу Поршенюк і зятя. Похорон при великій емоції народ відбувся 28. вересня до укр. гр.-като. церкви св. Анни Петра й Павла і на укр. цвинтарі при участі родини, членів і приятелів. — В. Н. П.!

Е. Вілещий, секр.

По довгий недугі помер в Нью Йорку в 59. році життя, член від. 204 У. Н. Союзу,

ІВАН ПОЛЮГА. Покійний походив зі села Ходячів, пов. Тернопіль. Пожилий у смутку дружина Катерина, двоє синів, Богдана й Мирослава та доньку Ольгу. Похорон відбувся 3. жовтня з похоронного заведення П. Яреско до укр. като. церкви св. Юрія, при участі родини і членів відділу, которого він був керівником. — В. Н. П.!

В. Гасік, секр.

ПАРТИТУРИ ДО ПРЕДСТАВЛЕНЬ

В Книгарні „Свободи“ можна ще дістати партитури до таких представлень:

Партитура: НЕЩАСНЕ КОХАННЯ, драма в 5 діях — Манька	\$.125
Партитура: ЖИЛІВКА ВИХРЕСТКА, драма в 5 діях	80
Партитура: ДАЙ СЕРЦЮ ВОЛЮ, драма в 5 діях, М. Кропивницького	1.00
Партитура: КАТЕРИНА (Му. йчка), драма в 4 діях, Ванченка-писанецького	80
Партитура: ЛУШОГУБКА, драма в 4 діях, Т. Трушевського	80
Партитура: ПАВНА ШТУКАРКА, комедія в 3 діях, А. Ф. Володського	80
Партитура: ВИХРЕСТ, драма в 5 діях, Козич-Уманської	80
Партитура: ТАРАС БУЛБА, драма в 4 діях, Ванченка-Писанецького	80
Партитура: ЦИ. ІНКА КРАСАВИЦЯ, комедія в 3 діях, Григорія Г. Солодковича	1.50
Партитура: СВАТАННЯ НА ВЕЧЕРНИЦЯХ, водевіль в 1 дії, Стародуба	80
Партитура: ДОБРИ ДІТИ, образ з життя американських школярів, в 3 діях, Павлина Клим	1.25
Партитура: ЛУШОГУБ, драма в 5 діях, І. Тогобочного	80
Партитура: ВИХОВАНЕЦЬ, комедія в 3 діях, Л. Янчука	80
Партитура: БЕЗТАЛАННА, драма в 5 діях, К. Карого	80
Партитура: ДЯЧИХА, комедія, в 4 діях, Сулими	80
Партитура: МАТИ НАРМІЧКА, драма в 5 діях, І. Тогобочного	80
Партитура: ПО РЕВІЗІЙ, етюд в 1 дії, М. Кропивницького	50

Замовлення враз з належністю слати до:

"СВОБОДА"

81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.
(3 Канади треба платити тільки американською валютою)

АМЕРИКАНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ПРОТИ УГОДОВСТВА З МОСКВОЮ

Ст. Пол, Минн., 9 жовтня. — Комісія для Міжнародних Робітничих Відносин при Американській Федерації Праці підготувала резолюцію для ухвалення на конвенції з зазивом А.Ф.П. проти „всяких спроб оживити політику угодовства з советським імперіалізмом в цім критичний моменті“. Комісія дала підтримку закордонній політиці президента Трумана в його чотирьох важливіших точках, однак виїшла теж з домаганням, щоб дати допомогу Китаєві й заперестати виявляти помилки з минулими. Резолюція на адресу Росії зрадагована в найсуровіших словах. У ній між ін. сказано: „Російська диктатура відмовилася виявити концесії або найменші компроміси тоді, як вона була найслабшою під військовим оглядом. Нема ніяких принак в житті або діяльності комуністичної олігархії, що могли б навести на здогад, що ця олігархія стане більше миролюбивою й співпраючою тепер, коли вона має до свого розпорядку більше руйнуючу зброю. Як у закордонних так і в домашніх справах теперішній російський уряд шораз посилює свою політику оперту радше на зоологію ніж на соціологію“. — Описія ре-

THE STORY of the UKRAINE
By CLARENCE A. MANNING
Assistant professor of Eastern European Languages
COLUMBIA UNIVERSITY
Published by Philosophical Library—New York
PRICE \$3.75

Коли Тарзанова лінва опинилася на вершці дерева, він передав її кінць Джени.

Незамічена погонєю, яка зібралася довкруги тіла Справ-ла...

...Джена вилетіла на верх джунглів.

Аж з безпечної кривки на високім дереві вона скинула петлю Тарзанові. Однак лінва була закоротка.

АСТОРИЯ, Л. АН. — Місячні збори Бр. св. О. Николы, від. 6, відбулися в суботу, 16 жовтня, в годині 7:30 вечір, в салі У. Д. Г. Клобу, 31-14. — 30 Елс Просимо всіх членів і членів прийти на збори бо є деякі справи до пологодження. Просимо всіх українців, які ще не є членами У. Н. Союзу, прийти і вписатися в член. Довгуючч членів просимо виплатити свої заборги. — За уряд: М. Галан, пр.; Г. Василь, кас.; П. Варнич, секр.

Дрібні Оголошення

Виродив 17 років СУРМА улаштувала з успіхом вистави і бал. Сотні людей відвідували їх та ніколи не були задоволені. Так і цього разу СУРМА рухалася на найкращій врання. Увійти, за один долар і 20 цент. чудесний фільм і великий бал!

ПОШУКУЄ ЗАНИЯТТЯ.

ПОШУКУЮ ПРАЦІ в українському фермері. Знаю фермерську роботу знаменито, бо маю 20-річний досвід. Хочу дожити свій вік на фермі. Голоситися: V. L. FARMER, c/o SVOBODA 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7697.
Острій догочасній недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуть жид лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружних до згоди. — Офісні години: Щодня від 10 ране до 7 вечір. В неділю від 11 ране до 1 полудні.

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
завждику, погребіни по \$150
ціні так низькій як
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortable air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE,
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE
ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel. MEtrose 5-6577